

1 Tietoja Oma Säästöpankki Oyj:stä

Tämä tiedote sisältää EU:n rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin (MiFID II) ja siihen liittyvän EU-sääntelyn ja kansallisen lainsäädännön edellyttämät ennakkotiedot, jotka on annettava sijoittajalle ennen sijoituspalvelun tai oheispalvelun tarjoamista.

Kaikki ennakkotiedot, sopimusehdot sekä asiakaspalvelu annetaan Suomen kielellä. Sopimuksiin sovelletaan Suomen lakia ja tiedot annetaan Suomen lainsäädännön mukaisina.

1.1 Tiedot palveluntarjoajasta ja sen valvojasta

Oma Säästöpankki Oyj:lle (myöhemmin pankki) on myönnetty voimassa oleva luottolaitoslain mukainen toimilupa luottolaitostoiminnan ja sijoituspalvelulain mukaisen sijoitus- ja oheispalvelutoiminnan harjoittamiseen. Pankin liiketoimintaa valvoo Finanssivalvonta, Snellmaninkatu 6, PL 103, 00101 Helsinki.

Oma Säästöpankin konttorikohtaiset yhteystiedot löytyvät osoitteesta www.omasfp.fi.

Oma Säästöpankki Oyj:n tarjoama sijoitusneuvonta on luonteeltaan ei-riippumatonta. Lisätietoja pankin tarjoamista tuotteista ja palveluista löytyy osoitteesta omasfp.fi.

Oma Säästöpankki toimii Sp-Henkivakuutus Oy:n asiainhenä. Pankki edustaa lisäksi seuraavia vakuutusyhtiöitä: AXA, Chubb.

1.2 Sijoittajien korvausrahasto

Pankki kuuluu sijoittajien korvausrahastoon. Korvausrahastoon kuuluminen on pakollista kaikille suomalaisille sijoituspalveluyrityksille ja sijoituspalvelua tarjoaville suomalaisille luottolaitoksille. Korvausrahaston tarkoituksena on turvata sen jäsenenä olevien sijoituspalveluyritysten ja luottolaitosten korvausrahaston suojan piiriin kuuluvien sijoittajien saamiset jäsenen maksukyvyttömyystilanteessa, jos jäsen ei pysty maksamaan sijoittajan saamia sopimuksen mukaisesti. Sijoittajat ovat arvopaperimarkkinain 4 §:ssä jaettu liiketoimintansa, ammattitaitonsa ja sijoituskokemuksensa perusteella ammattimaisiin ja ei-ammattimaisiin sijoittajiin. Korvausrahasto korvaa niiden sijoittajien saamia, jotka on luokiteltu ei-ammattimaisiksi.

Korvausrahasto ei korvaa esimerkiksi osakekursien laskusta tai vääristä sijoituspäätöksistä johtuvia tappioita, joten asiakas vastaa edelleen omien sijoituspäätöstensä seurauksista. Korvausrahasto ei myöskään korvaa sellaisen sijoittajan saa-

misia, joka on aiheuttanut sijoituspalveluyrityksen tai luottolaitoksen taloudelliset vaikeudet, hyötynyt niistä tai vaikeuttanut niitä.

Korvausrahaston suojan piiriin kuuluvat seuraavat sijoituspalvelut: arvopaperivälitys, markkinatakaus, arvopaperikaupta, emission järjestäminen, emissiotakaus, omaisuudenhoito sekä sijoituskohteiden säilytys - ja hoitopalvelu. Suojattavia saamia ovat sijoittajalle kuuluvat käteisvarat ja sijoituspalveluyrityksistä annetun lain 2 §:ssä määritellyt sijoituskohteet (esim. osakkeet ja joukkovelkakirjalainat).

Korvausrahastosuoja ei kata esim. sijoitusrahastotoimintaa, sijoitussidonnaisia vakuutuksia eikä pankkitalletuksia (viimeksi mainittu katetaan pääsääntöisesti talletussuojarahastosta).

Sijoittajaa kohti maksettava korvaussumma on 90 % hänen saatavistaan kyseiseltä sijoituspalveluyritykseltä tai luottolaitokselta, kuitenkin enintään 20 000 euroa. Korvaus lasketaan sen päivän markkina-arvon mukaan, jona Finanssivalvonta teki korvausvelvollisuudesta päätöksen tai jona kyseinen sijoituspalveluyritys tai luottolaitos asetettiin maksukyvyttömyysmenettelyyn - aikaisempi päivä on ratkaiseva.

Jos joku palveluntarjoaja tarjoaa sijoituspalveluna ainoastaan toimeksiantojen välittämistä, sijoitusneuvontaa tai monenkeskisen kaupankäynnin järjestämistä ja palveluntarjoajalla ei ole hallussaan tai hallinnoitavanaan asiakasvaroja, tällaisen palveluntarjoajan asiakkaat eivät kuulu sijoittajien korvausrahaston suojan piiriin.

1.2.1 Korvausrahaston suhde talletussuojarahastoon

Siinä tapauksessa, että luottolaitos maksukyvyttömyyden vuoksi ei pysty maksamaan tallettajan tilillä luottolaitoksessa olevia saamia tai tallettajan riidattomia ja erääntyneitä saamia, joita ei ole vielä kirjattu tilille, saamiset maksetaan talletussuojarahaston varoista. Saamiset kuuluvat kulloinkin voimassa olevan talletussuojan piiriin laissa säädettyssä laajuudessa.

Korvausrahasto turvaa kuitenkin yllä mainitut saamiset, mikäli tiliä luottolaitoksen sijoittajan kanssa tekemän sopimuksen nojalla voidaan käyttää ainoastaan sijoituspalveluun tai säilytyspalveluun.

Asiakkaan varat ovat joko talletussuojarahaston tai korvausrahaston suojan piirissä, eikä samoilla varoilla voi olla kaksinkertaista suojaa.

1.3 Talletussuojarahasto

Pankki kuuluu talletussuojarahastoon. Talletussuojarahasto turvaa pankin tallettajien saatavia pankilta, mikäli pankki ei itse pysty maksamaan varoja asiakkaalle. Tallettajan varat ovat suojattuja 100 000 euroon asti. Lisätietoja talletussuojarahastosta Rahoitusvakuusviraston verkkosivuilla: www.rvv.fi

1.4 Asiakasvarojen säilyttäminen

Arvo-osuusmuotoiset asiakasvarat säilytetään erillään toisistaan ja erillään pankin varoista. Fyysiset arvopaperit säilytetään pankin holvissa aakkosjärjestyksessä.

Arvopapereiden säilytyksestä peritään palkkio, joka ilmenee kulloinkin voimassa olevasta sijoituspalveluiden hinnastosta.

1.5 Asiakaspalautteiden käsittely

Pankki ottaa vastaan asiakkaiden antamia suullisia ja kirjallisia palautteita heidän saamastaan palveluista. Myönteiset ja kielteiset palautteet kirjataan pankin käyttämään tietojärjestelmään ja säilytetään järjestelmässä kohtuullisen ajan.

1.6 Eturistiriitojen tunnistamista ja ehkäisemistä koskevat periaatteet

Eturistiriidalla tarkoitetaan poikkeuksellista sijoituspalvelun tarjoamiseen liittyvää tilannetta esim. asiakkaan ja pankin välillä, johon voi liittyä asiakkaan etuihin kohdistuva merkittävä riski. Eturistiriita voi syntyä myös pankin ja sen henkilökunnan välille tai kahden asiakkaan välille.

Eturistiriitatilanne voi olla kyseessä esimerkiksi, jos pankilla tai sen henkilökuntaan kuuluvalla tai pankin toisella asiakkaalla on kyseiseen palveluun liittyvä toisen edusta poikkeava etu tai intressi.

Pankki pyrkii ensisijaisesti tunnistamaan ja ehkäisemään aktiivisesti mahdolliset eturistiriitatilanteet mm. erilaisten organisaattorien ja hallinnollisten toimenpiteiden avulla. Toimenpiteet vaihtelevat sen mukaan, mistä liiketoiminnasta tai palvelusta on kyse. Yleisesti käytettyjä keinoja ovat mm.

- henkilöiden tai toimintojen välisten tietojen vaihdon estäminen ja valvominen esim. erillisten tietojärjestelmien ja käyttövaltuuksien avulla
- toimintojen ja toimitilojen asianmukainen erottaminen
- henkilökunnan ja johdon kaupankäytissäännöt
- henkilökunnan ja johdon sivutoimia koskevat periaatteet sekä eettiset ohjeet

Edellä mainittujen periaatteiden noudattamista valvotaan pankissa säännöllisesti. Pankki kiinnittää erityistä huomiota

eturistiriitojen tunnistamiseen ja ehkäisemiseen sijoitusneuvonnassa, sijoitustutkimuksessa, omaisuudenhoidossa, toimeksiäntöjen välityksessä sekä liikkeeseenlaskupalveluissa.

Jos eturistiriitatilannetta ei edellä mainituista toimenpiteistä huolimatta voida välttää, asiakkaalle kerrotaan eturistiriitatilanteen luonne ja syyt ennen liiketoimen suorittamista. Asiakas harkitsee itsenäisesti, haluaako hän kerrotusta ristiriitatilanteesta huolimatta, että liiketoimi suoritetaan. Pankki voi myös kieltäytyä sijoituspalvelun tarjoamisesta eturistiriitatilanteesta. Pankki tarkistaa eturistiriitoja koskevien toiminta-periaatteiden sisällön ja ajantasaisuuden säännöllisesti.

1.7 Pankin saamat palkkiot

Pankki saa osan myymiensä rahastojen merkintä- ja lunastuspalkkioista sekä rahastojen maksamista hallinnointipalkkioista. Lisäksi pankki saa osan myymiensä vakuutusmuotoisten sijoitus tuotteiden myynti- ja hoitopalkkioista sekä hallinnointipalkkioista. Pankin saama osa on sovittu prosenttiosuutena rahastoyhtiön tai vakuutusyhtiön perimästä palkkiosta. PS-eläkesopimuksesta pankki saa hoito- ja nostomaksun sekä alla olevista sijoituskohteista normaalit palkkiot.

1.8 Vastuullisuus

Vastuullinen sijoittaminen tarkoittaa sitä, että sijoitustoiminnassa otetaan huomioon ympäristöön, sosiaaliseen vastuuseen sekä hyvään hallintotapaan eli ns. ESG-tekijöihin (Environment, Social and Governance) liittyvät asiat. Ympäristön osalta tämä tarkoittaa esimerkiksi kestävän kehityksen, luonnon monimuotoisuuden ja energiakysymysten huomioimista. Yhteiskunnallisen eli sosiaalisen vastuun osalta sijoittamisessa huomioidaan mm. ihmisoikeuksien kunnioittaminen, henkilöstöpolitiikka, työolosuhteet ja tasa-arvo. Hyvä hallintotapa tarkoittaa esimerkiksi korruption ja lahjonnan vastaista toimintaa, hallituksen riippumattomuutta ja palkitsemista sekä verojen maksamista.

EU:n tiedonantoasetuksessa (EU 2019/2088) kestävyysriskiksi katsotaan ympäristöön, sosiaaliseen vastuuseen tai hallintotapaan liittyvä tapahtuma tai tilanne, joka voi toteutuessaan aiheuttaa negatiivisen vaikutuksen sijoituksen arvoon. Kestävyysriskejä koskevan lainsäädännön tarkoituksena on edistää pääomien ohjautumista entistä kestävämpiin sijoituskohteisiin. Tähän pyritään mm. lisäämällä sijoitus tuotteiden avoimuutta ja läpinäkyvyyttä kestävyys- ja vastuullisuusnäkökulmasta.

ESG-tekijöiden huomioon ottaminen sijoitustoiminnassa edesauttaa sijoituskohteisiin liittyvien mahdollisuuksien löytämisessä sekä riskien hallintaa.

1.8.1 Vastuullisuus Oma Säästöpankissa

Pankin vastuullisuusohjelma kiteytyy neljään vastuullisuus-
teemaan:

- Pankki on lähellä ja läsnä asiakasta. Ihmisläheinen asiakaspalvelu, jossa palvelu on henkilökohtaista ja helposti saavutettavaa, on tärkeää.
- Pankki huolehtii henkilöstöstään ja edistää monipuolisesti henkilöstön hyvinvointia. Lisäksi edistetään ja ylläpidetään työyhteisön monimuotoisuutta sekä monipuolisia ja vastuullisia työtehtäviä.
- Pankki edistää yhteistä hyvinvointia ja on vahvasti sitoutunut toimimaan Suomen yhteiskunnan hyvinvoinnin puolesta.
- Pankki edistää kestävästä kehitystä, joka on yksi ohjaavista näkökulmista rahoituspäätöksissä. Pankin oman toimintamme osalta tavoitteena on kartoittaa toiminnasta syntyvät päästöt ja minimoida ne.

Jokaiselle vastuullisuusteemalle on määritelty omat tavoitteensa, joiden toteutumista seurataan vuosittain julkaistavassa yhteiskuntavastuuraportissa.

Pankki on sitoutunut tukemaan kaikkia 17:a YK:n kestävän kehityksen tavoitetta. Lisäksi pankki on tunnistanut viisi oleellista tavoitetta toimintansa osalta, jotka se pyrkii integroimaan osaksi pankin johtamista, strategiaa ja päivittäisiä operatiivisia toimintoja.

Pankki on tunnistanut ilmastomuutoksen merkittävimmät riskit ja mahdollisuudet toiminnassaan arvoketjun eri vaiheissa. Lisäksi pankki on tunnistanut toimintansa tärkeimmät ilmastovaikutukset sekä määritellyt asiat, joiden avulla sen toimia ilmastomuutoksen hillinnässä voidaan arvioida kokonaisuutena. Lähes kaikki pankkiin vaikuttavat ilmastomuutoksen riskit ovat siirtymäriskejä, jotka syntyvät talouden toimijoiden vähentäessä päästöjään ja muuttaessaan toimintaansa vähähiiliseksi.

Pankin tuotteita ja palveluita pyritään kehittämään niin, että ne kannustavat vastuulliseen ja ympäristöystävälliseen toimintaan. Sijoitusneuvonnan prosesseja on valmisteltu siten, että asiakkaat voivat tehdä tietoon perustuvia päätöksiä tuotteisiin ja palveluihin liittyvistä ESG-tekijöistä lainsäädännön valmistuttua. Kestävyysriskien huomioon ottamisesta osana pankin antamaa sijoitusneuvontaa ei oleteta aiheutuvan merkittävää haitallista tuottovaikutusta.

Sijoitusneuvonnan soveltuvuusarviossa otetaan huomioon asiakkaan tai potentiaalisen asiakkaan kestävyysmielitykset, suositeltavien rahoitusvälineiden valinnassa. Kestävyysmielityksillä tarkoitetaan EU-Taksonomian (EU) 2020/852, EU:n tiedonantoasetuksen (EU) 2019/2088) ja pääasiallisten haitallisten vaikutusten huomioimista ja selvittämistä osana sijoitusneuvontaa.

Pankin johdon ja henkilöstön palkitseminen on johdonmukaista kestävyysriskien huomioon ottamisen kanssa.

Lisätietoja pankin verkkosivuilla www.omasp.fi.

1.8.2 Vastuullisuus Sp-Rahastoyhtiössä

Pankki tarjoaa asiakkailleen Sp-Rahastoyhtiö Oy:n rahastoja ja toimii vakuutusyhtiö Sp-Henkivakuutus Oy:n asiamiehenä.

Sp-Henkivakuutus on sitoutunut Sp-Rahastoyhtiön vastuullisen sijoittamisen periaatteisiin.

Vastuullinen sijoittaminen on tärkeä osa Sp-Rahastoyhtiön sijoitusprosessia ja yhtiö on mukana useissa vastuullisen sijoittamisen aloitteissa. ESG-tekijät huomioidaan osana sijoituspäätöksentekoa ja -analyysiä. Rahastoyhtiön hallitus vahvistaa vastuullisen sijoittamisen periaatteet. Sp-Rahastoyhtiö julkaisee puolivuositain vastuullisuuskatsauksen, joka löytyy rahastoyhtiön verkkosivuilta.

Sp-Rahastoyhtiö ei sijoita yrityksiin, jotka toistuvasti rikkovat kansainvälisiä sopimuksia. Yhtiö ei myöskään tee suoria sijoituksia yrityksiin, jotka valmistavat tai myyvät kiistanalaisia aseita tai niiden osia. Yhtiö on lisäksi poissulkenut suorista sijoituksistaan hiilenkäyttäjät ja -tuottajat eikä sijoita tupakanvalmistajiin.

Rahastoyhtiön johdon ja henkilöstön palkitseminen on johdonmukaista kestävyysriskien huomioon ottamisen kanssa.

Tarkemmat kuvaukset Sp-Rahastoyhtiön vastuullisen sijoittamisen periaatteista ja kestävyysriskien huomioon ottamisesta löytyvät Sp-Rahastoyhtiön verkkosivuilta Vastuullisen sijoittamisen periaatteista ja Omistajaohjauspolitiikasta

2 Asiakasluokittelu

Sijoituspalvelulain mukaan pankin on arvopaperinvälittäjänä ilmoitettava asiakkaalle tämän luokittelusta ei-ammattimaiseksi asiakkaaksi, ammattimaiseksi asiakkaaksi tai hyväksyttäväksi vastapuoleksi. Luokittelu tapahtuu suoraan lain nojalla ja sijoituspalvelulaki sisältää yksityiskohtaiset määräykset luokitteluun vaikuttavista tekijöistä. Asiakkaan luokittelulla on vaikutusta sijoittajansuojan laajuuteen sekä sovellettavaksi tuleviin menettelytapasääntöihin.

Ei-ammattimainen asiakas

Muu kuin ammattimainen asiakas tai hyväksyttävä vastapuoli. Asiakas luokitellaan sijoittajana ei-ammattimaiseksi asiakkaaksi, mikäli laista ei toisin johdu tai asiakasluokitukseen ei ole asiakkaan pyynnöstä tehty muutosta. Ei-ammattimainen asiakas on laajimman sijoittajansuojan piirissä.

Ammattimainen asiakas

Ammattimaisella asiakkaalla tarkoitetaan asiakasta, jolla on riittävästi kokemusta, tietämystä ja asiantuntemusta itsenäisten sijoituspäätösten tekemiseen ja niistä aiheutuvien riskien asianmukaiseen arviointiin. Seuraavia yhteisöjä pidetään ammattimaisina sijoittajina:

1. Yhteisöt

Rahoitusmarkkinoilla toimiluvan nojalla toimintaa harjoittava tai säännelty yhteisö¹ ja siihen rinnastettava ulkomainen viranomaisvalvonnassa oleva yhteisö:

- sijoituspalveluyritys, luottolaitos, rahastoyhtiö, säilytisyhteisö, pörssi, arvopaperikeskus, selvitysyhteisö ja ulkomainen selvitysyhteisö, vakuutusyhtiö, työeläkevakuutusyhtiö, eläkesäätiö ja eläkekassa,
- sijoituspalvelulain 2 §:n 1 momentin 5 ja 6 kohdassa tarkoitettu yhteisö,
- hyödykkeitä ja hyödykejohdannaisia omaan lukuunsa ostava ja myyvä yritys,
- muu yhteisösijoittaja².

2. Suuryritykset

Yritys, joka täyttää viimeksi päättyneeltä täydeltä tilikaudelta laaditun tilinpäätöksen mukaan kaksi seuraavista kolmesta vaatimuksesta yhtiötasolla:

- taseen loppusumma on vähintään 20 000 000 euroa,
- nettoliikevaihto on vähintään 40 000 000 euroa,
- omat varat³ ovat vähintään 2 000 000 euroa.

3. Valtiot ja niiden yksiköt

- Suomen valtio, Valtiokonttori
- Ahvenanmaan maakunta
- ulkomainen valtio ja osavaltio
- valtionvelkaa hoitava ulkomainen toimielin.

4. Keskuspankit

- Euroopan keskuspankki, Suomen Pankki, ulkomainen keskuspankki,
- Kansainvälinen valuuttarahasto, Maailmanpankki ja niihin rinnastettava kansainvälinen yhteisö tai organisaatio.

5. Muut yhteisösijoittajat, joiden pääasiallisena tarkoituksena on rahoitusvälineisiin sijoittaminen, mukaan lukien varojen arvopaperistamiseen tai muihin rahoitustoimiin erikoistuneet yhteisöt.

6. Asiakkaan oman hakemuksen perusteella

Edellytykset:

Asiakas hakee kirjallisesti.

Asiakas täyttää vähintään kaksi seuraavista vaatimuksista:

- asiakas on toteuttanut huomattavan suuria liiketoimia⁴ kyseisillä markkinoilla keskimäärin kymmenen kertaa neljännesvuodessa viimeksi kuluneen neljän vuosineljänneksen aikana;
- asiakkaan rahoitusvälinesalkun arvo⁵ on yli 500 000 euroa;
- asiakas työskentelee tai on työskennellyt finanssialalla ammattimaisesti vähintään vuoden tehtävässä, joka edellyttää tietämystä suunnitelluista liiketoimista ja palveluista.

Pankki on arvioinut, että asiakkaalla on valmiudet tehdä itsenäisiä sijoituspäätöksiä ja ymmärtää niihin liittyvät riskit, ja pankki hyväksyy asiakkaan hakemuksen.

Pankki ilmoittaa asiakkaalle kirjallisesti, ettei asiakas kuulu kaikkien sijoituspalvelulain 10 luvun menettelytapasäännösten suojan ja sijoittajien korvausrahaston suojan piiriin.

Asiakas ilmoittaa pankille kirjallisesti olevansa tietoinen menettelytapasäännösten suojan ja korvausrahastosuojan menettämisestä.

Hyväksyttävä vastapuoli

1. Yhteisöt

Rahoitusmarkkinoilla toimiluvan nojalla toimintaa harjoittava tai säännelty yhteisö ja siihen rinnastettava ulkomainen viranomaisvalvonnassa oleva yhteisö:

- sijoituspalveluyritys, luottolaitos, rahastoyhtiö, säilytysyhteisö, pörssi, arvopaperikeskus, selvitys-yhteisö ja ulkomainen selvitys-yhteisö, vakuutusyhtiö, työeläkevakuutusyhtiö, eläkesäätiö ja eläkekassa,
- sijoituspalvelulain 2 §:n 1 momentin 5 ja 6 kohdassa tarkoitettu yhteisö,
- hyödykkeitä ja hyödykejohtannaisia omaan lukuunsa ostava ja myyvä yritys,
- muu yhteisö-sijoittaja.

2. Suuryritys

Yritys, joka täyttää viimeksi päättyneeltä täydeltä tilikaudelta laaditun tilinpäätöksen mukaan kaksi seuraavista kolmesta vaatimuksesta yhtiötasolla:

- taseen loppusumma on vähintään 20 000 000 euroa,
- nettoliikevaihto on vähintään 40 000 000 euroa,
- omat varat ovat vähintään 2 000 000 euroa.

ja joka antaa nimenomaisen suostumuksensa tulla kohdeksi hyväksyttävänä vastapuolena.

3. Valtiot ja niiden yksiköt

- Suomen valtio, Valtiokonttori
- Ahvenanmaan maakunta
- ulkomainen valtio ja osavaltio
- valtionvelkaa hoitava ulkomainen toimielin.

4. Keskuspankit

- Euroopan keskuspankki, Suomen Pankki, ulkomainen keskuspankki,
- Kansainvälinen valuuttarahasto, Maailmanpankki ja niihin rinnastettava kansainvälinen yhteisö tai organisaatio.

Hyväksyttäväksi vastapuoleksi luokitellun asiakkaan hakemus tulla kohdeksi ammattimaisena asiakkaana

Edellytykset:

- Edellä kohdissa 1,3 ja 4 tarkoitettu hyväksyttävä vastapuoli hakee kirjallisesti menettelytapasäännösten soveltamista sen kanssa tehtäviin liiketoi-miin joko yleisesti tai yksittäisen liiketoimen osalta.
- Pankki hyväksyy asiakkaan hakemuksen.

Hyväksyttäväksi vastapuoleksi luokitellun asiakkaan hakemus tulla kohdeksi ei-ammattimaisena asiakkaana

Edellytykset:

- Edellä kohdissa 1,3 ja 4 tarkoitettu hyväksyttävä vastapuoli hakee kirjallisesti menettelytapasäännösten soveltamista sen kanssa tehtäviin liiketoi-miin joko yleisesti tai yksittäisen liiketoimen osalta.
- Pankki hyväksyy asiakkaan hakemuksen.

Asiakkaan kohtelusta ei-ammattimaisena asiakkaana tehdään kirjallinen sopimus, josta käy ilmi sen soveltaminen yhteen tai useampaan palveluun tai liiketoimeen taikka yhteen tai useaan erityyppiseen arvopaperiin tai liiketoimeen.

Hakemuksesta ammattimaiseksi asiakkaaksi luokitellun yhteisösijoittajan hakemus tulla kohdeksi hyväksyttävänä vastapuolena

Edellytykset:

Asiakas hakee kirjallisesti.

Asiakas täyttää vähintään kaksi seuraavista vaatimuksista:

- asiakas on toteuttanut huomattavan suuria liiketoi-mia⁶ kyseisillä markkinoilla keskimäärin kymmenen kertaa neljännesvuodessa viimeksi kuluneen neljän vuosineljänneksen aikana;
- asiakkaan sijoitussalkun arvo⁷ on yli 500 000 euroa;
- asiakas työskentelee tai on työskennellyt rahoitus-alalla ammattimaisesti vähintään vuoden.

Pankki on arvioinut, että asiakkaalla on valmiudet tehdä itse-näisiä sijoituspäätöksiä ja ymmärtää niihin liittyvät riskit, ja arvopaperinvälittäjä hyväksyy asiakkaan hakemuksen.

Pankki ilmoittaa asiakkaalle kirjallisesti, ettei asiakas kuulu kaikkien sijoituspalvelulain 10 luvun menettelytapasäännösten suojan ja sijoittajien korvausrahaston suojan piiriin.

Asiakas ilmoittaa pankille kirjallisesti olevansa tietoinen menettelytapasäännösten suojan ja korvausrahastosuojan menettämisestä.

- Säännelyksi yhteisöksi katsotaan myös vakuutusyhdistykset.
- Yhteisösijoittajia ovat mm. erilaiset erityisrahoitusyhtiöt, joihin ei sovelleta luottolaitostoiminnasta annettua lakia. Tällaisia ovat mm. Finnvera Oyj ja Teollisen yhteistyön rahasto Oy (FINNFUND).
- Omiin varoihin luetaan mm. osake-, osuus ja muu vastaava pää-oma, ylikurssirahasto, käyvän arvon rahasto, muut rahastot ja kertyneet voittovarot.
- Huomattavan suuriksi liiketoimiksi katsotaan vähintään 50.000 euron suuruiset liiketoimet.
- Sijoitussalkun arvoa laskettaessa mukaan luetaan myös käteisvarat.
- Huomattavan suuriksi liiketoimiksi katsotaan vähintään 50.000 euron suuruiset liiketoimet.
- Sijoitussalkun arvoa laskettaessa mukaan luetaan myös käteisvarat.

2.1 Luokittelun vaikutus sovellettaviin menettelytapavaatimuksiin

2.1.1 Ei-ammattimainen asiakas

Ei-ammattimaiselle asiakkaalle on annettava ennen kirjallisen sopimuksen tekemistä sopimuksen ehdot ja riittävät tiedot pankista sekä tarjottavasta palvelusta.

Myös tiedoissa tapahtuneista olennaisista muutoksista on ilmoitettava. Tiedot on annettava pysyvällä tavalla siten, että asiakas voi tulostaa tai tallentaa ne. Tiedot voidaan antaa myös pankin verkkosivuilla, mikäli asiakas on antanut tähän suostumuksensa.

Asianmukaisuuden arvioiminen:

Tarjotessaan toimeksiantojen välittämistä ei-ammattimaiselle asiakkaalle pankin on pyydettävä asiakkaalta tiedot tämän kyseistä rahoitusvälinettä tai sijoituspalvelua koskevasta sijoituskokemuksesta ja -tietämyksestä sekä kestävyysmieltymyksistä voidakseen arvioida, onko rahoitusväline tai palvelu asiakkaan kannalta asianmukainen. Pankilla on oikeus luottaa asiakkaan antamiin tietoihin.

Mikäli pankki katsoo, ettei rahoitusväline tai palvelu ole asiakkaan kannalta asianmukainen, pankin on ilmoitettava tästä asiakkaalle. Pankin on myös kerrottava asiakkaalle, mikäli se ei voi arvioida rahoitusvälineen tai palvelun asianmukaisuutta asiakkaalle siitä syystä, että asiakas ei ole antanut kaikkia arvioinnin perusteeksi tarvittavia tietoja. Jos kyse on asiakkaan aloitteesta tapahtuvasta laissa tarkoitetun yksinkertaiseen rahoitusvälineeseen liittyvän toimeksiannon toteuttamisesta tai välittämisestä asianmukaisuusarviointia ei tarvitse tehdä.

Soveltuvuuden arvioiminen:

Pankin, joka tarjoaa sijoitusneuvontaa ja omaisuudenhoitoa, on hankittava ennen sijoituspalvelun tarjoamista riittävät tiedot asiakkaan taloudellisesta asemasta, kyseistä sijoituspalvelua tai rahoitusvälinettä koskevasta sijoituskokemuksesta ja -tietämyksestä, sijoitustavoitteista sekä kestävyysmieltymyksistä, jotta se voi suositella asiakkaalle soveltuvia rahoitusvälineitä tai palveluita. Pankilla on oikeus luottaa asiakkaan antamiin tietoihin.

Pankin tulee edellä hankkimiensa tietojen valossa arvioida, vastaako annettava neuvo tai tarjottava palvelu asiakkaan sijoitustavoitteita sekä kestävyysmieltymyksiä ja kykeneekö asiakas kantamaan taloudellisesti mahdollisen riskin ja onko asiakkaalla tarvittavat sijoituskokemus ja -tietämys riskien ymmärtämiseksi suositeltuun toimeen.

jos pankki ei saa riittäviä tietoja se ei saa suositella asiakkaalle kyseistä sijoituspalvelua tai rahoitusvälinettä. Pankki voi itse arvioida minkä merkityksen antaa sille, ettei asiakas anna kaikkia soveltuvuuden arvioimiseksi tarvittavia tietoja.

2.1.2 Ammattimainen asiakas

Ammattimaiselle asiakkaalle on annettava yleiskuvaus palvelun kohteena olevien rahoitusvälineiden luonteesta ja niihin liittyvistä tyyppillisistä riskeistä, jos se on tarpeellista ottaen huomioon kyseisen asiakkaan sijoituskokemus.

Soveltuvuuden arvioiminen:

Pankin, joka tarjoaa sijoitusneuvontaa ja omaisuudenhoitoa, on hankittava ennen sijoituspalvelun tarjoamista riittävät tiedot asiakkaan taloudellisesta asemasta sekä sijoitustavoitteista ja kestävyysmieltymyksistä, jotta se voi suositella asiakkaalle soveltuvia rahoitusvälineitä tai palveluita.

Pankilla on oikeus luottaa asiakkaan antamiin tietoihin. Pankin tulee edellä hankkimiensa tietojen valossa arvioida, vastaako annettava neuvo tai tarjottava palvelu asiakkaan sijoitustavoitteita ja kestävyysmieltymyksiä. Jos pankki ei saa riittäviä tietoja se ei saa suositella asiakkaalle kyseistä sijoituspalvelua tai rahoitusvälinettä. Pankki voi itse arvioida minkä merkityksen antaa sille, ettei asiakas anna kaikkia soveltuvuuden arvioimiseksi tarvittavia tietoja.

2.1.3 Hyväksyttävä vastapuoli

Hyväksyttävä vastapuoli voi pyytää pankilta kirjallisesti, että sijoittajan suojaksi tarkoitettuja menettelytapasäännöksiä sovellettaisiin sen kanssa tehtäviin liiketoimiin joko yleisesti tai yksittäisen liiketoimen osalta. Pankki harkitsee tapauskohtaisesti, suostuuko se esitettyyn pyyntöön. Muissa tapauksissa menettelytapasäännökset ja sijoittajan suojaa koskevat säännökset eivät sovellu hyväksyttäviin vastapuoliin.

3 Toimeksiantojen toteuttamisperiaatteet

Toimeksiantojen toteuttamisperiaatteet kertovat ne menettelytavat, joita pankki noudattaa vastaanottaessaan ja välittäessään asiakkaidensa puolesta julkisen kaupankäynnin kohteena olevia arvopapereita koskevia toimeksiantoja päästäkseen asiakkaan kannalta parhaaseen mahdolliseen lopputulokseen. Pankki käyttää välittäjäkumppania ja pääsääntöisesti noudatetaan samoja toimeksiantojen toteuttamisperiaatteita kuin välittäjäkumppani. Pankki välittää asiakkaidensa antamat toimeksiannot edelleen välittäjäkumppanilleen toteutettavaksi päämarkkinapaikoille, monenkeskisiin ja organisoituihin kaupankäyntijärjestelmiin, toisille välittäjille, kauppohenkilöille toteuttajille, markkinatakaajille tai muille likviditeetin tarjoajille. Voimassa olevat toimeksiantojen toteuttamisperiaatteet löytyvät pankin verkkosivuilta omas.fi.

Asiakkaan pankille antamat erityiset ohjeet ovat aina ensisijaisia suhteessa jäljempänä yksilöityihin toimintaperiaatteisiin. Asiakkaan antamien erityisten ohjeiden noudattaminen saattaa estää pankkia toteuttamasta toimintaperiaatteiden mukaisia toimenpiteitä. Asiakkaan täytyy ilmoittaa toimeksiannon toteutukseen liittyvät erityiset ohjeet selkeästi. Jos asiakkaan antamat ohjeet eivät ole riittävän kattavat, pankki noudattaa toimeksiantojen toteuttamisperiaatteita soveltuvin osin. Pankilla on oikeus poiketa tarvittaessa toimeksiantojen toteuttamisperiaatteista poikkeuksellisissa markkinatilanteissa sekä sisäisten tai ulkoisten järjestelmähäiriöiden aikana, jolloin ensisijaisena tekijänä on välittäjäkumppanin kyky toteuttaa toimeksiantoja. Tämänkaltaisen järjestelmähäiriön aikana välittäjäkumppani ei voi välttämättä toteuttaa toimeksiantoja kaikilla kaupankäyntipaikoilla.

3.1 Kokonaisarvioinnin perusteena olevat seikat ja niiden keskinäinen tärkeysjärjestys

Pankin välittäessä edelleen julkisen kaupankäynnin kohteena olevia arvopapereita koskevia toimeksiantoja, pyrkivät sekä pankki että välittäjäkumppani suorittamaan kaikki riittävät toimenpiteet päästäkseen asiakkaan kannalta parhaaseen mahdolliseen lopputulokseen. Toimeksiantoja toteutettaessa paras mahdollinen tulos määräytyy kokonaissuorituksen perusteella. Kokonaissuoritus muodostuu rahoitusvälineen hinnasta ja toimeksiannon toteuttamisen kustannuksista, jotka sisältävät kaikki suoraan toimeksiannon toteuttamisesta asiakkaalle aiheutuvat kulut, mukaan lukien toteuttamisaikana maksut, selvitys- ja toimitusmaksut sekä kaikki muut toimeksiannon toteuttamiseen osallistuvilla kolmansille osapuolilla suoritettavat maksut.

Asiakkaan kannalta parhaimman mahdollisen tuloksen saavuttamiseksi pankki ottaa huomioon seuraavat seikat toimeksiantoja toteuttaessaan ja välittäessään: toimeksiannon suuruus ja luonne, todennäköinen toteutushinta ja toimeksiannosta aiheutuvat muut kustannukset, nopeus, liiketoimen toteuttamisen ja selvityksen todennäköisyys, kaupankäynnin volyyymi, tarjouskirjan syvyys sekä mahdolliset muut sellaiset seikat, jotka pankki katsoo toimeksiannon toteuttamisen tai välittämisen kannalta olennaisiksi. Näiden tekijöiden tärkeysjärjestys saattaa vaihdella riippuen seuraavista kriteereistä: asiakkaan ominaispiirteet (ml. asiakasluokittelu), toimeksiannon ominaispiirteet, toimeksiannon kohteena olevan rahoitusvälineen ominaispiirteet sekä niiden toteuttamispaikkojen ominaispiirteet, joihin toimeksianto voidaan ohjata toteutettavaksi. Lisäksi huomioidaan sellaiset seikat, jotka pankki katsoo toimeksiannon toteuttamisen tai välittämisen kannalta oleelliseksi.

Pankki pitää hintaa yleensä kaikkein tärkeimpänä huomioon otettavana tekijänä silloin, arvioidaan toimeksiannon toteutusta näiden periaatteiden mukaisesti.

Tietyissä markkinatilanteissa tai rahoitusvälineissä muut kriteerit saattava kuitenkin nousta hintaa merkittävämmiksi tekijöiksi, kun haetaan parasta toteutusta asiakkaalle toimeksiantokohtaisesti. Pankin toteuttaessa toimeksiantoa ei-ammattimaiselle asiakkaalle tärkeimmiksi kriteereiksi toteutuksessa nousevat hinta ja toimeksiannon toteutuksen kustannukset.

Eri rahoitusvälineillä voi olla erilainen likviditeetti. Rahoitusvälineillä käydään kauppaa eri kauppapaikoilla tai OTC-kaupankäyntinä. Kaupankäyntitapa vaikuttaa hinnan määrääytymiseen. Välittäjäkumppani arvioi itsenäisesti toimeksiannon toteuttamiskriteereiden tärkeysjärjestyksen, jos pankki ei ole saanut asiakkaalta erityisiä ohjeita toimeksiannon toteuttamiseksi. Asiakkaan antama erityinen ohje voi olla esim. pyyntö ohjata toimeksianto toteutettavaksi tietyille markkinapaikalle tai muu toimeksiannon toteutukseen liittyvä ohje.

3.2 Markkinoiden likviditeetin merkitys kaupankäyntipaikan valintaan

Säännellyillä markkinoilla tai muilla kaupankäyntipaikoilla kaupankäynnin kohteena olevan rahoitusvälineen paras hinta löytyy yleensä niiltä markkinoilta, joilla kyseistä rahoitusvälinettä vaihdetaan vilkkaimmin.

Pankki saavuttaa asiakkaan kannalta parhaan tuloksen todennäköisesti joko ohjaamalla asiakkaan toimeksiannon niille markkinoille tai siihen kauppapaikkaan, jossa kyseistä rahoitusvälinettä vaihdetaan vilkkaimmin.

3.3 Kaupankäyntipaikat

Pankki vastaanottaa sijoituskohteita koskevia toimeksiantoja asiakkailtaan ja välittää ne kolmannelle osapuolelle toteutettaviksi. Kotimaisten toteutettujen kauppojen selvittäjänä toimii Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj. Muiden kuin kotimaisten toteutettujen kauppojen selvittäjänä toimii ulkoinen säilyttäjäkumppani. Pankki voi käydä kauppaa myös muilla kuin edellä mainituilla kaupankäyntipaikoilla käyttämänsä välittäjän kautta.

3.4 Rahoitusvälineet, joilla käydään säännöllisesti kauppaa järjestäytyneillä kaupankäyntipaikoilla

Osakkeita ja muita rahoitusvälineitä, joilla käydään säännöllisesti kauppaa säännellyllä markkinalla tai monenkeskisessä organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä, koskevat toimeksiannot toteutetaan seuraavasti: Pankin vastaanotettua asiakkaan toimeksiannon, ohjaa se toimeksiannon heti edelleen välittäjälle, joka toimeksiantojen toteuttamisperiaatteiden mukaisesti ohjaa toimeksiannon käyttämilleen kaupankäyntipaikoille, jotka voivat vaihdella rahoitusvälinekohtaisesti.

Tarvittaessa pankki yhdistää asiakkaan toimeksiannon muilta asiakkailta vastaanottamiinsa toimeksiantoihin ja välittää toimeksiannon tämän jälkeen markkinoille. Toimeksianto voidaan toteuttaa myös osissa käyttäen hyväksi yhtä tai useampaa kauppapaikkaa tai toteuttamistapaa. Pankki voi yhdistää asiakkaiden toimeksiantoja vain, jos siitä ei pankin arvion mukaan ole haittaa yksittäisen asiakkaan toimeksiannon toteutukselle. Toimeksiantojen yhdistämistä ei tehdä asiakkaan käydessä kauppaa pankin sähköisten kaupankäyntipalvelujen kautta.

Parhaan mahdollisen tuloksen saavuttamiseksi asiakastoimeksiantojen toteutuksessa välittäjäkumppani ohjaa kaikki toimeksiannot Smart Order Routing (SOR) –palvelun kautta markkinoille. Smart Order Routing tarkoittaa älykästä osake-toimeksiantojen välittämistä. Välittäjäkumppani käyttää SOR-työkalun algoritmeja tai ohjaa toimeksiannot markkinoille toisen välittäjän kautta.

3.5 Rahoitusvälineet, joilla ei käydä säännöllisesti kauppaa järjestäytyneillä kaupankäyntipaikoilla

Rahoitusvälineillä, joilla ei käydä kauppaa säännöllisesti jollain kauppapaikalla, kuten säännellyllä markkinalla, monenkeskisessä tai organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä, käydään kahdenvälistä kauppaa kaupan osapuolten kesken (OTC-kaupankäynti). On kuitenkin mahdollista, että näillä rahoitusvälineillä käydään kauppaa myös kauppapaikoilla.

Tällaisia rahoitusvälineitä ovat esimerkiksi joukkovelkakirjalainat, rahamarkkinainstrumentit, strukturoidut sijoitustuotteet ja muut pankin tai muiden luomat rahoitusvälineet. Jos rahoitusväline ei ole kaupankäynnin kohteena kauppapaikalla tai sillä ei säännöllisesti käydä kauppaa kauppapaikalla, toimeksianto toteutetaan kauppapaikan ulkopuolella OTC-kauppana. Tällaisessa tapauksessa asiakkaalle haetaan rahoitusvälineen hintatarjous sellaiselta kolmannelta osapuolelta, joka tekee kyseisellä rahoitusvälineellä OTC-kauppaa.

3.6 Markkinoiden tai järjestelmien toimintahäiriöiden vaikutukset

Pankilla on oikeus poiketa tilapäisesti näistä toimintaperiaatteista markkinoiden tai järjestelmien toimintahäiriöiden vuoksi. Häiriötilanteissa pankki toteuttaa kohtuulliset toimet päästäkseen tulokseen, joka olosuhteisiin nähden on asiakkaan kannalta paras mahdollinen.

3.7 Seuranta

Pankin kulloinkin voimassa olevat toimeksiantojen toteuttamisperiaatteet ovat saatavilla osoitteessa omasfp.fi. Pankki arvioi säännöllisesti toimeksiantojen toteuttamista koskevien toimintaperiaatteittensa ja toimeksiantojen toteuttamisjärjestelyidensä sisältöä ja asianmukaisuutta. Pankki ilmoittaa toimintaperiaatteidensa olennaisista muutoksista verkkosivuillaan. Muutokset ja päivitykset tulevat voimaan sinä päivänä, jona ne julkaistaan verkkosivuilla.

4 Tietoa rahoitusvälineistä ja niihin liittyvistä riskeistä

Seuraavassa on kerrottu rahoitusvälineisiin (sijoituskohteisiin) liittyvistä yleisimmistä riskeistä. Selvitys ei sisällä kaikkia mahdollisia riskejä, joita kuvattuihin välineisiin liittyy. Rahoitusvälineiden hankintaan liittyy aina taloudellinen riski. Tuotto voi jäädä saamatta ja sijoitetun pääoman voi menettää osittain tai kokonaan. Ennen sijoituspäätösten tekemistä asiakkaan on syytä perehtyä sijoitusmarkkinoihin ja eri rahoitusvälineisiin sekä muihin sijoitusvaihtoehtoihin ymmärtääkseen sijoitukseen liittyvät riskit sekä niiden mahdolliset vaikutukset omaan taloudelliseen tilanteeseensa. Asiakas vastaa itse omista sijoituspäätöksistään ja niihin liittyvistä riskeistä.

Sijoittaminen tapahtuu aina asiakkaan vastuulla.

4.1 Osakkeet

Osake on osuus yhtiön osakepääomasta. Osakkeenomistajalla on päätösvalta yhtiökokouksessa ja oikeus yrityksen mahdollisesti maksamaan osinkoon.

Osakkeiden tuotto muodostuu osingosta ja osakkeen mahdollisesta arvonnoususta. Osakkeen arvoon ja kurssikehitykseen vaikuttavat lukuisat tekijät, mm. osakkeen tarjonta ja kysyntä, yhtiön toimiala, yhtiön tulevaisuuden näkymät ja arviot niistä, yleinen markkinatilanne, suhdanteet, vallitseva korkotaso ja poliittiset päätökset.

Osakkeet voidaan jakaa julkisesti noteerattuihin osakkeisiin ja noteeraamattomiin osakkeisiin. Vain julkisesti noteeratuilla osakkeilla käydään kauppaa pörssissä.

Osakkeen arvo voi tyypillisesti vaihdella voimakkaasti ja jopa koko sijoitetun pääoman menettäminen on mahdollista, mutta tuottomahdollisuudet voivat myös olla suuret. Suurimmat riskit ovat osakkeiden hinnanvaihteluun liittyvä riski sekä kaupankäynnin laajuuteen liittyvä riski. Likviditeettiin liittyvä riski on erityisen suuri noteeraamattomissa osakkeissa.

Riskien ennakoimisessa olennaista on tiedonhankinta kyseessä olevasta yhtiöstä. Osakesijoitusten riskiä voidaan pienentää hajauttamalla sijoitusta useampaan eri osakkeeseen sekä sijoittamalla osakkeiden lisäksi esimerkiksi korkomarkkinoin.

4.2 Sijoitusrahastot

Sijoitusrahastossa monen eri sijoittajan varat kerätään yhteen ja sijoitetaan useisiin sijoituskohteisiin, jotka yhdessä muodostavat sijoitusrahaston. Rahasto jakaantuu keskenään yhtä suuriin rahasto-osuuksiin. Sijoitusrahaston omistavat siihen sijoittaneet henkilöt, yhteisöt ja säätiöt siinä suhteessa kuin ovat rahastoon varoja sijoittaneet. Sijoitusrahaston varoja hallinnoi rahastoyhtiö ja sijoitustoimintaa hoitaa ammattimainen salkunhoitaja.

Erityyppisiä rahastoja ovat esimerkiksi osakerahastot, korkorahastot ja yhdistelmärahastot.

Erikoissijoitusrahastoiksi kutsutaan rahastoja, jolla on oikeus poiketa sijoitusrahastolain asettamista sijoitusrajoituksista esim. hajauttamisen, riskinoton sekä merkintä- ja lunastuskäytännön osalta.

Erikoissijoitusrahastoiksi luokitellaan muun muassa vipu-, indeksi- ja rahastojen rahastot.

Rahaston arvo määritetään säännöllisesti, yleensä päivittäin ja se perustuu rahastoon sisältyvien rahoitusvälineiden (esim. osakkeiden, korkosijoitusten) kurssikehitykseen. Sijoittajan omistamien rahasto-osuuksien arvo voi näin ollen nousta tai laskea ja sijoittaja saattaa myös menettää osan sijoittamistaan varoista. Näin ollen rahastosäästämiseen liittyy aina riski. Tyypillisimpiä

sijoitusrahastoihin liittyviä riskejä ovat markkinariski, yritysriski, korkoriski ja valuuttariski.

Sijoitusrahastojen riskitaso vaihtelee rahastotyypeittäin ja myös saman tyyppisten rahastojen riskinotossa on suuria eroja. Rahaston sijoitustoiminnan periaatteet ja sijoituskohdeet selviävät kunkin rahaston esitteestä ja säännöistä. Asiakkaan tulee tutustua sääntöihin, rahastoesitteisiin sekä hinnastoon.

4.3 Joukkovelkakirjalainat

Joukkovelkakirjalainoja ovat esim. valtion, kuntien, julkisyhteisöjen tai yritysten suurelle yleisölle sijoituskohteeksi liikkeeseen laskemat velkakirjalainat. Joukkovelkakirjalainat ovat joko vakuudellisia tai vakuudettomia. Vakuudettomia joukkovelkakirjalainoja, joilla on huonompi etuoikeusasema kuin liikkeeseenlaskijan muilla sitoumuksilla, kutsutaan debentuurilainoiksi. Joukkovelkakirjalainat jaetaan yleensä korkoa tuottaviin ja ns. indeksilainoihin, joissa tuotto riippuu määrätyn kohde-etuuden (esim. osakeindeksin) kehityksestä.

Pääomaturvatussa indeksilainassa sijoittaja ei menetä sijoitamaansa nimellispääomaa kohde-etuuden mahdollisen epäedullisen kehityksen vuoksi vaan liikkeeseenlaskija maksaa lainan takaisin laina-ajan päättyessä. Pääomaturva ei kuitenkaan tarkoita, että indeksilainaan sisältyisi erityinen tavallisista joukkovelkakirjalainoista poikkeava turva nimellispääoman takaisinmaksamiseksi. Sijoittajan tulee siis sijoituspäätöstä tehdessä ottaa huomioon indeksilainan liikkeeseenlaskijan vakavaraisuus ja siihen liittyvä riski.

Lainakohtaiset riskit ja tuotonlaskuperusteet määrittellään kunkin lainan ehdoissa. Asiakkaan tulee tutustua lainan ehtoihin ja ottaa huomioon tuottoon vaikuttavat tekijät kuten koronlaskuperusteet, tuottokertoimet, emissiokurssi sekä merkintäpalkkio.

4.4 Johdannaisopimukset ja warrantit

Johdannainen on rahoitusväline, jonka arvo perustuu jonkin toisen, kohde-etuutena olevan arvopaperin, indeksin, valuutan, hyödykkeen tai oikeuden arvoon. Johdannaisopimuksilla pyritään suojautumaan kohde-etuuden arvon muutoksilta tai hyötymään niistä. Optiot, futuurit, termiinit ja koron-/valuutanvaihtosopimukset ovat johdannaisia.

Warrantti on arvopaperimuodossa oleva johdannainen, jolla käydään kauppaa pörssissä. Warrantilla sijoittaja saa oikeuden ostaa tai myydä kohde-etuuden (esim. osake, indeksi, hyödyke) tietyinä päivinä tiettyyn hintaan. Sijoittajan suurin mahdollinen tappio on warranttiin sijoitetun pääoman menetyt. Tyypillisimpiä warrantteihin liittyviä riskejä ovat markkinariski, vipuvaikutusriski, luottoriski ja valuuttariski (ks. alla).

Johdannaisen hinnanmuutokset saattavat olla huomattavia ja vaihtelu suurempi kuin kohde-etuudessa. Sekä voitto että

tappio voi olla suurempi kuin kohde- etuuteen tehdyssä suorassa sijoituksessa. Joistakin johdannaispimuksista voi aiheutua sijoittajalle muita velvoitteita (esim. vakuusvaatimus) ja kustannuksia kuin hankintahinta.

Tarvittaessa asiakkaan tulee selvittää johdannaisiin liittyviä riskejä riippumattoman johdannaispimuksen asiantuntijan kanssa.

4.5 Rahamarkkinatuotteet

Rahamarkkinatuotteet ovat korkoa tuottavia, lyhytaikaisia, alle vuoden kestäviä rahoitusvälineitä. Niitä laskevat liikkeeseen mm. valtio (valtion velkasitoumukset), kunnat (kuntatodistukset), pankit (sijoitustodistukset) ja yritykset (yritystodistukset). Rahamarkkinatuotteiden yleisimmät riskit ovat korkotason vaihtelusta ja laina-ajasta johtuva riski (korkoriski) sekä liikkeeseenlaskijan tai talletuksensaajan maksukykyyn liittyvä riski (luottoriski). Luottoriski on suurempi sijoituskoh-teissa, joissa liikkeeseenlaskijan luottoluokitus on alhainen.

4.6 Omaisuudenhoitosopimus

Omaisuudenhoidolla tarkoitetaan rahoitusvälineiden hoitamista asiakkaan kanssa tehdyn kirjallisen sopimuksen nojalla. Asiakas antaa päätösvallan sijoittamisesta kokonaan tai osittain omaisuudenhoitajalle. Sopimuksessa sovitui-ta toiminta- tavoista tärkein on haluttu riskitaso, joka määrittää tuotto-odotusta, jonka perusteella omaisuudenhoitaja tekee sijoituspäätökset. Eri riskitasot ja niiden mukaiset sijoitusstrategiat tulee selvittää tarkemmin omaisuudenhoidon asiantuntijan kanssa.

Asiakas vastaa aina sijoitustoiminnan taloudellisista seurauksista.

4.7 PS-eläkesopimus

PS-eläkesopimus on pankin tarjoama sopimus sidotusta pitkäaikaissäätämisestä. Säästövarojen maksaminen asiakkaalle alkaa, kun tämä saavuttaa silloin voimassa olevan työntekijän eläkelain mukaiseen vanhuuseläkkeeseen oikeuttavan eläkeiän, ja jatkuu 10 vuotta, ellei asiakas ilmoita kirjallisesti muuta vähintään kuukausi ennen ensimmäistä maksutapahtumaa. PS- eläkesopimus voi pitää sisällään tilituotteita ja rahastoja. Säästövarat voidaan maksaa takaisin ennen kuin asiakas on saavuttanut työntekijän mukaisen vanhuuseläkeiän ainoastaan hänen vähintään vuoden kestäneen työttömyyden tai pysyvän työkyvyttömyyden tai osatyökyvyttömyyden, puolison kuoleman tai avioeron perusteella.

4.8 Sijoitustuotteiden verotus

Asiakkaan tulee huomioida, että rahoitusvälineiden ostamiseen, omistukseen ja myymiseen liittyy veroseuraamuksia. Jo ennen sijoituspäätöksen tekoa asiakkaan on hyvä tiedostaa mahdollisen sijoituspäätöksen veroseuraamukset.

Lisätietoja verotuksesta löytyy verohallinnon verkkosivuilla www.vero.fi.

5 Asiakaspalvelu ja oikeussuoja

Sijoituspalveluun liittyvissä kysymyksissä asiakkaan tulee ensisijaisesti olla aina yhteydessä pankin asiakaspalveluun. Ristiriitatilanteissa pyritään ratkaisuun ensisijaisesti neuvottellen. Jos neuvottelu ei kuitenkaan johda ratkaisuun, voi asiakas pyytää apua ristiriidan selvittämiseen Vakuutus- ja Rahoitus- neuvonnasta tai viedä asian Arvopaperi- tai Pankkilautakunnan käsiteltäväksi.

Vakuutus- ja Rahoitusneuvonta, Porkkalankatu 1, 00180 Helsinki, p. 09 685 0120, sähköposti: info@fine.fi

Kuluttajariitalautakunta, PL 306, 00531 Helsinki, p. 029 5665200, sähköposti: kril@oikeus.fi.

6 Rahoitusvälineiden erilaisia riskikäsitteitä

Alla on kuvattu lyhyesti tavallisimpia rahoitusvälineisiin liittyviä riskejä.

Liikkeeseenlaskijariski: Riski aiheutuu liikkeeseenlaskijan, takaaajan tai vastapuolen kyvyttömyydestä vastata sitoumuksistaan, kuten esim. kyvyttömyydestä maksaa korkoa tai pääomaa takaisin sopimusehtojen mukaisesti.

Markkinariski: Riski aiheutuu sijoituskohteen markkinoiden (esim. Suomen osakemarkkinoiden) yleisestä tai osittaisesta heikkenemisestä.

Korkoriski: Riski syntyy korkotason heilahtelusta. Sijoitusko-hde voi menettää arvoaan, koska korkotaso muuttuu. Korkoriski on merkittävä riski erityisesti joukkovelkakirjalainoihin sijoittaville. Kiinteäkorkoisen joukkovelkakirjalainan suhteellinen arvo laskee korkotason noustessa. Vaihtuvakorkoisen joukkovelkakirjalainan korkotuottoa ei voi ennakoita.

Volatiliteettiriski: Volatiliteetti tarkoittaa sijoituskohteen arvon/hinnan nopeaa heilahtelua ylös tai alas. Volatiliteetin kasvaessa myös tappion ja voiton mahdollisuus kasvaa, koska osto- ja myyntihinnan välillä voi olla suurikin ero.

Valuuttariski: Vieraan valuutan määräisiin rahoitusvälineisiin liittyy valuuttakurssiriski, joka aiheutuu valuuttakurssien vaihtelusta. Vieraaseen valuuttaan sidotun sijoituskohteen (esim. rahasto-osuuden) arvo laskee, jos kyseisen valuutan arvo heikkenee.

Likviditeettiriski: Rahoitusvälineen ostaminen ja myyminen voi olla hankalaa tietyinä ajankohtana. Riskiin vaikuttavat lähinnä rahoitusvälineen kysyntä ja tarjonta sekä muut tekijät, kuten markkinahäiriöt.

Verotusriski: Sijoituskohteen verotusta koskeva lainsäädäntö tai oikeuskäytäntö saattavat muuttua. Sijoituksiin voi liittyä

myös sijoittajakohtaisia veroseuraamuksia. Ennen sijoituspäätöksen tekemistä asiakkaan tulee selvittää sijoituskohteen verotukseen liittyvät tiedot.

Yritysriski: Osakesidonnaisiin rahoitusvälineisiin liittyvä riski, joka aiheutuu sijoituskohteena olevan yhtiön taloudellisen menestyksen epävarmuudesta.

